

*Doświadczenia małoletnich rodziców :
aspekty socjopedagogiczne
Alicja Skowrońska-Zbierzchowska*

Spis treści

Podziękowania

Wstęp

CZĘŚĆ I. POLE PROBLEMOWE MACIERZYŃSTWA I OJCOSTWA NASTOLATKÓW

Rozdział 1. Przeobrażenia rodzicielstwa

- 1.1. Rodzina na przełomie wieków
- 1.2. Uwarunkowania i przemiany w postrzeganiu macierzyństwa
- 1.3. Od tradycyjnego do nowego modelu ojcostwa

Rozdział 2. Narodziny dziecka jako doświadczenie kryzysowe i zdarzenie krytyczne

- 2.1. Zdarzenia życiowe a kryzysy życiowe
- 2.2. Narodziny dziecka zdarzeniem krytycznym
- 2.3. Narodziny dziecka kryzysem
- 2.4. Zmaganie się
 - 2.4.1. Poczucie koherencji
 - 2.4.2. Wsparcie społeczne

Rozdział 3. Nastoletni, małoletni rodzice - charakterystyka zjawiska

- 3.1. Małoletni, nastoletni rodzice - zakres pojęć
- 3.2. Ojcowie dzieci małoletnich matek
- 3.3. Dzietność nastoletnich i małoletnich osób w XX i XXI wieku
 - 3.3.1. W Polsce
 - 3.3.2. W wybranych krajach

CZĘŚĆ II. DOŚWIADCZENIA MAŁOLETNIICH MATEK I OJCÓW W PERSPEKTYWIE BADAŃ WŁASNYCH

Rozdział 1. Podstawy metodologiczne badań własnych

- 1.1. Procedura i metoda badań
- 1.2. Dobór i charakterystyka próby
- 1.3. Przebieg i sposób analizy badań

Rozdział 2. Doświadczenia w relacjach z rodzicami

- 2.1. Relacje z dzieciństwa i wczesnej młodości
 - 2.1.1. Więzy zaburzone
 - 2.1.2. Więzy prawidłowe
 - 2.1.3. Wychowanie seksualne w rodzinie
- 2.2. Strach przed reakcją rodziców własnych i partnera
- 2.3. Reakcja rodziców i innych członków rodziny na wiadomość o ciąży
 - 2.3.1. Tolerancja i wsparcie
 - 2.3.2. Złość i brak akceptacji
 - 2.3.3. Reakcja rodziców sympatii badanych osób
- 2.4. Udzielenie wsparcia przez rodziców i inne osoby z rodziny
 - 2.4.1. Wsparcie pełne
 - 2.4.2. Wsparcie instrumentalne i materialne
 - 2.4.3. Wsparcie niewielkie - satysfakcjonujące
 - 2.4.4. Czasowy brak wsparcia emocjonalnego
 - 2.4.5. Nieregularna pomoc materialna i brak wsparcia emocjonalnego.
 - 2.4.6. Całkowity brak wsparcia

Rozdział 3. Doświadczenia partnerskie

- 3.1. Tworzenie związku
- 3.2. Zachowania partnera w stosunku do dziewczyny i poczętego dziecka
 - 3.2.1. Brak akceptacji
 - 3.2.2. Brak akceptacji ciąży a wspieranie dziewczyny
 - 3.2.3. Akceptacja
- 3.3. Kryzys w związku
 - 3.3.1. Przyczyny i przebieg kryzysu

3.3.2. Rozwiązanie kryzysu

3.3.3. Brak kryzysu

Rozdział 4. Doświadczenia rodzicielskie

4.1. Zaplanowane poczęcie dziecka

4.2. Reakcja na wiadomość o ciąży

4.2.1. Szok i niedowierzenie

4.2.2. Zaprzeczanie, lęk i rozpacz

4.2.3. Beztroskie traktowanie ciąży

4.2.4. Reakcja ambiwalentna

4.2.5. Próba dokonania aborcji

4.2.6. Akceptacja i radość

4.3. Doświadczenie narodzin dziecka

4.3.1. Przeżycia kobiet

4.3.2. Przeżycia mężczyzn

4.4. Wykonywanie czynności rodzicielskich

4.4.1. Satysfakcjonujące wykonywanie czynności opiekuńczo-wychowawczych

4.4.2. Stopniowe nabywanie kompetencji w opiece nad dzieckiem

4.4.3. Utrudnione nabywanie kompetencji opiekuńczych

4.4.4. Troska o potrzeby materialne

4.4.5. Wzrost trudności wychowawczych

4.5. Specyficzne konsekwencje wczesnego rodzicielstwa

4.5.1. Konflikt wypełnianych ról

4.5.2. Tęsknota za beztroskim życiem nastolatka

4.5.3. Świadomość zbyt wczesnego macierzyństwa i ojcostwa

4.5.4. Poczucie inności i osamotnienia

4.6. Znaczenie macierzyństwa i ojcostwa

4.6.1. Radość i sens życia

4.6.2. Troska i odpowiedzialność

4.6.3. Trud i ograniczenie

Rozdział 5. Doświadczenia szkolne

5.1. Wyniki w nauce i stosunek do niej w okresie poprzedzającym zostanie rodzicem

5.1.1. Bardzo dobre osiągnięcia

5.1.2. Przeciętne osiągnięcia

- 5.1.3. Pogarszające się wyniki
- 5.1.4. Niepowodzenia szkolne
- 5.2. Doświadczenie wstydu
- 5.3. Doświadczenie wsparcia bądź odrzucenia przez środowisko szkolne
 - 5.3.1. Otrzymanie wsparcia
 - 5.3.2. Odrzucenie przez nauczycieli i kolegów
- 5.4. Dalsza edukacja
 - 5.4.1. Udana kontynuacja nauki
 - 5.4.2. Niepowodzenie w kontynuowaniu nauki
 - 5.4.3. Rezygnacja z nauki

Rozdział 6. Doświadczenia w relacjach z otoczeniem

- 6.1. Zachowania pracowników opieki zdrowotnej, sądownictwa i pomocy społecznej
 - 6.1.1. Lekceważenie i rutyna
 - 6.1.2. Napiętnowanie
 - 6.1.3. Zrozumienie i pomoc
- 6.2. Osoby dorosłe i rówieśnicy ze środowiska lokalnego wobec nastoletnich rodziców
 - 6.2.1. Napiętnowanie
 - 6.2.2. Stopniowe oddalanie
 - 6.2.3. Obojętność
 - 6.2.4. Tolerancja

Rozdział 7. Podsumowanie badań

- 7.1. Narodziny dziecka jako zdarzenie krytyczne w życiu nastolatka
 - 7.1.1. Życiowy sukces
 - 7.1.2. Wykorzystana szansa
 - 7.1.3. Przyspieszone dorastanie
 - 7.1.4. Ograniczenie
 - 7.1.5. Porażka

Zakończenie - implikacje dla edukacji

Bibliografia

Spis tabel

Spis rysunków